

פזילה

תופעת הפזילה, כיצד מטפלים? באיזה גיל? וכיצד מתבצע הניתוח לתיקון הפזילה?

מהי פזילה?

פזילה עלולה להופיע ממש בסמוך ללידה או להגיח לפתע לאורך החיים. בין 3 ל-5 אחוזים מהאוכלוסייה סובלים מפזילה, כיצד מטפלים בפזילה ומתי הרכבת משקפיים אינה מספיקה ויש לגשת לניתוח?

פזילה, היא תופעה בה שתי העיניים אינן מביטות לאותה נקודה המבטאת חוסר איזון בשרירים המניעים את העין (המושכים אותה לכיוונים מנוגדים).

מעל 20 מליון איש ברחבי העולם סובלים, או שסבלו בעברם, מתופעת הפזילה, בעין אחת או בשתי העיניים.

כיום, שלושה עד חמישה אחוז מאוכלוסיית העולם, סובלים מפזילה גלויה או מפזילה לפרקים.

הפזילה יכולה להופיע ממש מגיל הינקות בסמוך ללידה, ויכולה גם להגיח בצורה הדרגתית או מלאה, לאורך כל החיים – אך אופיינית בעיקר בגילאי הילדות.

מכאן שחוסר איזון של שרירי העין עלולה להיות בעיה מולדת, אבל גם יכולה להיות בעיה שנרכשת עם השנים. מבחינה אנטומית, חוסר האיזון טמון במידת המתח של שרירים מסוימים, חוץ-עיניים, שמסייעים לראייה.

פזילה נרכשת עלולה להיגרם בעקבות בעיות עצביות, מולדות או נרכשות, או עקב גידולים, מחלות מסוימות, תאונות ועוד.

מהן ההשלכות הבריאותיות של תופעת הפזילה, פרט למרכיב

האסתטי?

במידה ולא מטפלים בפזילה ופשוט חיים איתה, ההשלכות של התופעה בגילאי הילדות הן יצירת עין עצלה שהיא, למעשה, עין שלמרות התיקון האופטי המתאים לה, לא רואה באופן מספיק חד.

עין עצלה קלה לטיפול בגיל הילדות על ידי הרכבת משקפיים מותאמים (וטיפולי כיסוי עין \ טיפות), אך מוגדרת כבלתי אפשרית לטיפול בגיל המבוגר, מעבר לגיל תשע.

בנוסף, השלכותיה של הפזילה טמונות גם בפן האסתטי, שמשפיע על הדימוי העצמי, ואין להקל בו ראש. מחקרים הוכיחו כי פזילה משפיעה רבות גם על הרושם הראשוני מצד האדם המתבונן, מקטינה אפשרויות עתידיות לתעסוקה, וגורמת לפוזל לדימוי עצמי נמוך ולתחושת קטנות.

כיצד מטפלים בפזילה?

כאמור, הרכבת משקפיים יכולה לשנות משמעותית או לתקן לחלוטין את מצב הפזילה, בין אם זו נגרמה בעקבות בעיות אופטיות או בעקבות חוסר איזון שרירי – או בין אם בגלל שילוב של שניהם.

בעיות אופטיות שגורמות לפזילה מתבטאות בעיקר ברוחק ראייה שגורם לפזילה פנימה – שזו הפזילה הנפוצה ביותר.

במצב שבו הרכבת משקפיים אינה מסייעת לשיפור הפזילה, נדרשת פעולה כירורגית שהיא ניתוח פזילה שנעשה בהרדמה כללית, ומתקן שריר אחד, או יותר, משרירי העיניים.

ב-60 אחוז מהמקרים ניתוח זה מצליח והינו חד-פעמי, כך שלא נדרש לחזור עליו יותר מפעם אחת בחיים, כדי לשמר את התוצאה.

בגיל בוגר, ניתן במקרים רבים לבצע ניתוח עם תפר מתכווץ בעזרתו ניתן לבצע, מספר שעות לאחר הניתוח – כיוון עדין ולדייק את תוצאות הניתוח עד כדי סיכויי הצלחה של כ-85 אחוז.

באיזה גיל מנתחים?

רפואית, כדאי לנתח כשסוג זווית הפזילה ידועים. זאת כדי למנוע עין עצלה ולבנות\ לשמר ראיית עומק. פסיכולוגית, מוגדר, שכדאי לא להגיע לגיל גן חובה עם פגם נראה הניתן לתיקון. מכאן מובן צורך בניתוח בגיל זה כדי לא לחשוף את הילד/ה ללחצים החברתיים הכרוכים בפזילה נראית לעין.

כיצד מתבצע ניתוח לתיקון פזילה?

הניתוח נעשה בשתי צורות עיקריות: או בחיבור חוט לשריר (שנאחז בגלגל העין מבחוץ), ניתוקו מגלגל העין באופן חיצוני – ולאחר מכן לחיבורו מחדש במקום אחר, מרוחק יותר, על מנת להחליש את פעולתו. או על ידי קיצור של השריר במספר מילימטרים, וחיבורו מחדש לאותו מקום, על מנת לחזק את פעולתו.

מה דורשת ההחלמה מהניתוח?

לאחר הניתוח המטופל לא יסבול מכאבים, אך ישנה אי נעימות כשבוע-שבועיים לאחריו, במקרים שבהם העין פוגשת באור חזק. כמו כן העין תהפוך לאדומה, ומשך האדמומיות תלוי בגיל המנותח. בגיל הצעיר, ההחלמה מהאודם לוקחת כשניים עד ארבעה שבועות, ובגיל המבוגר – כחודשיים עד שלושה.